

**Параскева Михајловић,
дипл. правник, Београд**

Агенције за запошљавање - нови носиоци послова запошљавања

Резиме

Законом о запошљавању и осигурању за случај незапослености („Службени гласник РС“, бр. 71/2003), за одређене послове запошљавања (чл. 2. тач. 1. до 6.), прописано је да их, поред Националне службе за запошљавање, могу обављати и агенције за запошљавање, које могу оснивати физичка и правна лица, у складу са овим законом. Тиме се, у складу са Конвенцијом број 181 МОР-а о плаћеним биромима за запошљавање из 1997. године, приватне агенције за запошљавање први пут уводе у наш правни систем, у функцији веће мобилности на тржишту рада.

Услови за оснивање и рад агенција за запошљавање уређени су наведеним законом и подзаконским актима - правилницима, које је донео министар надлежан за послове рада и запошљавања, којима су ближе уређени услови у погледу процедурне и техничке опремљености и стручне оспособљености запослених у агенцији.

Доношењем ових прописа створени су нормативно-правни услови за оснивање и рад приватних агенција за запошљавање, иако да се може очекивати оснивање првих агенција за запошљавање, у складу са законом.

Кључне речи: *послови запошљавања, агенције за запошљавање, Национална служба за запошљавање, физичко лице, правно лице.*

Уводне напомене

У досадашњем систему запошљавања једини носилац послова запошљавања био је Републички завод за тржиште рада. Законом о запошљавању и осигурању за случај незапослености („Службени гласник РС“, бр. 71/2003 - у даљем тексту: Закон), који је ступио на снагу 23. јула 2003. године, поред Националне службе за запошљавање (што је нови назив за Републички завод за тржиште рада), за одређене послове запошљавања, уводе се нови носиоци послова запошљавања - агенције за запошљавање. Тиме се, у складу са Конвенцијом број 181 МОП-а о плаћеним бироима за запошљавање из 1997. године, приватне агенције за запошљавање први пут уводе у наш правни систем, у функцији веће мобилности на тржишту рада.

Основна нормативна решења Конвенције 181 МОП-а

Конвенција број 181 у члану 1. утврђује да приватне агенције за запошљавање означавају свако лице физичко или правно које је независно од јавне власти, а које пружа једну или више услуга према томе како то одговара тржишту рада.¹⁾ Услуге које агенција пружа сврстане су у три групе, и то: 1) услуге које имају за циљ да доведу у везу понудиоце и потражиоце посла (запослења); 2) услуге сталног запошљавања радника (тражиоца запослења) у циљу стављања на располагање трећим лицима физичким или правним (предузеће корисник), која утврђују њихове послове и надзиру извршавање, и 3) друге услуге за које је карактеристично истраживање (проучавање) тражиоца запослења, тј. незапослених (члан 1. став 1-а).

Конвенција се примењује на све приватне агенције за запошљавање, на све категорије радника (незапослених) и на све гране економске активности, осим на регрутовање морнара (члан 2. став 1.). Међутим, допушта се могућност да држава чланица, у консултацији са репрезентативним организацијама послодаваца и заинтересованих радника, у посебним околностима, забрани приватним агенцијама за запошљавање, да пружају једну или више услуга за неке категорије радника или извесне гране привредне активности (члан 1. став 1.), да искључи, у посебним околностима, тражиоце запослења из неких грана привредних активности или делове ове из поља примене Конвенције или неке одредбе да би тражиоци запослења уживали право на адекватну заштиту.²⁾

Правни статус приватних агенција за запошљавање, према члану 3. став 1. Конвенције, одређује се у складу са законодавством и националном праксом, путем система давања дозвола или одобрења, којим се утврђују услови вршења активности агенције.

1. Б. Шундерић, Право међународне организације рада, Правни факултет Универзитета у Београду, 2001., стр. 267.
2. Б. Шундерић, исто.

Одредбама члана 4. Конвенције прописано је да у држави чланици морају бити предузете мере ради заштите тражиоца посла регрутованих од приватних агенција за запошљавање, које пружају услуге, да не буду лишени њиховог права на синдикалну слободу и колективно преговарање. Конвенцијом се искључује дискриминација у поступку запошљавања и избору професије на основу: расе, боје, пола, религије, политичког мишљења, националне припадности, социјалног порекла и других облика дискриминације наведених у законодавству и националној пракси, као што су године живота или хендикепираност (члан 5.). Међутим, пружање услуга и доношење и реализација посебних програма за помоћ сиромашним тражиоцима посла у њиховим активностима да траже запослење, не сматра се дискриминацијом у поступку запошљавања и избору професије (члан 5. став 2.).

Обрада личних података тражиоца запослења од стране агенција за запошљавање, према Конвенцији, мора бити извршена под условима који штите личне податке и поштовање приватног живота лица која траже посао, у складу са законом и националном праксом, ограничено на податке који се односе на квалификације и професионално искуство лица и друге информације које су умесне.

Поред наведених питања, Конвенцијом се уређују и друга питања која се односе на: 1) одређена ограничења за агенције за запошљавање у погледу оптерећења (накнаде за услуге) лица која траже запослење (члан 7.), у случају регрутовања или запошљавања лица миграната од стране агенције за запошљавање и предузимању мера утврђених законом или прописом предвиђених санкција, укључујући и забрану рада приватне агенције за запошљавање (члан 8.); 2) заштиту тражиоца запослења - забрана употребе дечијег рада и посредовања у запошљавању деце (члан 9.); 3) заштиту запослених код приватне агенције у погледу синдикалних слобода, колективног преговарања, минималне плате, времена рада, трајања рада и других услова рада, законских престација за социјалну сигурност, приступа образовању, сигурности и здравља на раду, накнаде због наступања несрећних случајева или професионалних болести, накнаде у случају инсолвентности и заштите потраживања радника, заштите материнских додатака и заштите родитељских додатака (чл. 11. и 12.), 4) сарадњу између јавне службе за запошљавање и приватне агенције за запошљавање (члан 13.), и 5) начин примене Конвенције (чл. 14. и 15.).

Услови за оснивање агенције за запошљавање према Закону о запошљавању и осигурању за случај незапослености

Агенције за запошљавање, према одредбама чл. 75. до 79. Закона, могу да оснивају физичка и правна лица, под условима утврђеним законом. Агенција за запошљавање се уписује у регистар надлежног органа, уз претходно прибављену дозволу за рад од стране министарства надлежног за послове рада и запошљавања (у даљем тексту: Министарство).

Дозволу за рад агенције за запошљавање, Министарство издаје на основу писменог захтева, уз који се достављају докази о испњавању услова за добијање доз-

воле (у погледу просторне и техничке опремљености и стручне оспособљености запослених), које прописује министар надлежан за послове рада и запошљавања.

Правилником о просторним и техничким условима и садржини дозволе за рад агенција за запошљавање („Сл. гласник РС“, бр. 7/2004), уређени су услови у погледу просторне и техничке опремљености и садржина дозволе за рад агенције за запошљавање, у складу са одредбама члана 76. Закона. Правилником је утврђено и да се дозвола за рад издаје на Обрасцу ДЗР, који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

Закон прописује услове у погледу стручне оспособљености запослених у агенцији за запошљавање. Под стручно оспособљеним лицем за рад у агенцији за запошљавање сматра се запослени који има најмање средњи степен стручне спреме и положен испит за рад у запошљавању. Постављени услови за рад у агенцији односе се на запосленог у агенцији за запошљавање, па је, стога питање, да ли оснивач агенције треба да испуњава услове у погледу стручне оспособљености и има ли обавезу полагања испита за рад у запошљавању, ако истовремено није и запослен у агенцији. Поред тога, степен стручне спреме и врста занимања запослених у агенцији за запошљавање, зависи и од тога за које послове запошљавања се агенцији издаје дозвола за рад, будући да одређене послове у запошљавању (нпр. додатно образовање и обуку, професионалну оријентацију и др.), могу да обављају само лица са седмим степеном стручне спреме одређене врсте занимања.

Испит за рад у запошљавању полагају запослени у агенцији за запошљавање, као и запослени у Националној служби. Испит се полаже пред комисијом коју образује министар надлежан за послове рада и запошљавања, на начин и по програму који, такође, прописује министар надлежан за послове рада и запошљавања.

Правилником о програму и начину полагања испита за рад у запошљавању („Сл. гласник РС“, бр. 7/2004), утврђен је програм и начин полагања испита за рад у запошљавању, као и образац уверења о положеном испиту за рад у запошљавању (Образац УПСИ), који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

О поднетом захтеву за оснивање агенције за запошљавање, Министарство одлучује у року од 30 дана од дана подношења захтева. Дозвола за рад агенције издаје се за период од три године и може се продужити, односно Министарство ће одузети дозволу за рад агенцији за запошљавање, ако престане да испуњава услове прописане Законом, и ако послове запошљавања врши у супротности са овим законом.

За издавање дозволе за рад, агенција за запошљавање плаћа накнаду чију висину утврђује Влада Републике Србије, а средства остварена од накнаде за издавање дозвола за рад агенција, користе се за активне мере запошљавања.

Министарство води регистар издатих дозвола за рад агенција за запошљавање и формира базу података о основаним агенцијама.

Поред услова за издавање дозволе за рад агенције за запошљавање прописаних Законом, у зависности од тога да ли агенцију оснива физичко лице или правно

лице, морају бити испуњени и општи услови за оснивање агенције утврђени Законом о приватним предузетницима („Сл. гласник СРС“, бр. 54/89, 9/90 и „Сл. гласник РС“, бр. 19/91, 46/91, 31/93, 53/93, 67/93, 48/94, 53/95 и 35/2002), ако је физичко лице оснивач агенције, односно из Закона о предузећима („Сл. лист СРЈ“, бр. 29/96, 33/96, 29/97, 59/98, 74/99, 8/2001 и 36/2002), ако је правно лице оснивач агенције за запошљавање.

Надлежни орган за упис агенције за запошљавање у регистар, уз претходно прибављену дозволу за рад од стране Министарства, је регистрациони орган - општинска јединица локалне самоуправе надлежна за послове привреде у општини где ће оснивач агенције имати седиште, када је оснивач физичко лице, односно привредни суд надлежан према седишту правног лица, када је правно лице оснивач агенције за запошљавање.

Делокруг рада агенције за запошљавање

Одредбама члана 7. Закона прописано је да су носиоци запошљавања Национална служба за запошљавање (у даљем тексту: Национална служба), која обавља све послове из члана 2. овог закона, и агенција за запошљавање, која, поред Националне службе, може да обавља послове запошљавања из члана 2. тач. 1) до б) истог члана.

Према томе, агенција за запошљавање може да обавља све послове запошљавања из члана 2. Закона, осим послова који се односе на издавање дозволе за рад странцу и лицу без држављанства, који су у надлежности само Националне службе. Агенција за запошљавање може да обавља послове:

- 1) обавештавања о могућностима и условима за запошљавање;
- 2) посредовања у запошљавању;
- 3) професионалне оријентације и саветовања о избору занимања;
- 4) организовања додатног образовања и обуке, у складу са законом;
- 5) спровођења програма и мера активне политике запошљавања;
- 6) посредовања за запошљавање у иностранству.

Агенција за запошљавање је дужна да наведене послове обавља у складу са Законом. Министарство ће одузети дозволу за рад агенцији за запошљавање ако наведене послове обавља у супротности са Законом.

Агенција за запошљавање не може да се бави пословима запошљавања малолетних лица, као и пословима запошљавања са повећаним ризиком. Она, такође, не може да за време штрајка посредује у запошљавању незапосленог на пословима учесника штрајка, осим на пословима за које није обезбеђен минимум процеса рада, у складу са законом (члан 75. ст. 3. и 4. Закона).

Законом се, као за Националну службу, и за агенцију за запошљавање утврђује обавеза да у примени овог закона, других прописа и аката агенције, обезбеђује лицу које тражи запослење једнаку доступност пословима запошљавања и једнакост у поступку запошљавања, независно од расе, боје коже, националне припад-

ности, етничког порекла, језика, вере, политичког или другог мишљења или опредељења, социјалне припадности или порекла, имовног стања, брачног или породичног стања, породичне одговорности, старости, чланства у синдикату, удружењу или политичкој организацији или од било које друге околности која може бити основ дискриминације, односно неједнаког поступања према појединцима међу којима постоје разлике које нису у функцији извршавања послова радног места.

Поред тога, Законом се гарантује једнака доступност пословима и једнакост у поступку запошљавања жена и мушкараца, с тим да посебна заштита одређених категорија лица као што су инвалиди, малолетна лица, старија лица, није у супротности са начелом једнаке доступности, поступања и забране дискриминације у запошљавању.

Агенција за запошљавање је дужна да послове запошљавања обавља непристрасно, како у односу на лице које тражи запослење, тако и у односу на послодавца. У примени начела бесплатности, послове запошљавања агенција за запошљавање обавља бесплатно само за незапослено лице. Послове запошљавања за послодавца агенција за запошљавање обавља уз накнаду, а за посредовање у запошљавању за запосленог који тражи промену запослења агенција може да обавља уз накнаду. Наиме, агенција за запошљавање послове посредовања у запошљавању незапослених обавља уз накнаду од послодавца, а за посредовање запосленог који тражи промену запослења, накнаду може да наплати од запосленог, односно од послодавца, а није искључена ни могућност да накнаду наплати истовремено од запосленог и послодавца.

1. Обавештавање о могућностима и условима за запошљавање

Обавештавање о могућностима и условима за запошљавање уређено је Законом као посао запошљавања и као једно од основних права лица које тражи запослење - незапосленог и лица које тражи промену запослења.

Лице које тражи запослење обавештава се о пријављеним слободним пословима, условима за заснивање радног односа, могућностима за професионалну оријентацију и саветовање о избору занимања, посредовање у запошљавању, додатно образовање и обуку и другим правима утврђеним овим законом.

Право на обавештавање лице које тражи запослење остварује у Националној служби, али под истим условима, ова права може да оствари и у агенцији за запошљавање, у зависности од тога за које послове је агенција добила одобрење за рад.

На захтев послодавца, агенција за запошљавање може да објави потребу за запошљавањем у средствима јавног информисања, с тим да од послодавца има право да наплати трошкове објављивања потребе за запошљавањем.

2. Посредовање у запошљавању

Посредовањем у запошљавању, у смислу овог закона, сматрају се послови и мере којима се успоставља веза између лица које тражи запослење и послодавца, у

циљу заснивања радног односа, промене запослења или закључивања уговора о привременим и повременим пословима.

Послове посредовања у запошљавању у земљи, поред Националне службе, могу да обављају и агенције за запошљавање, на основу података из евиденције о незапосленом, запосленом који тражи промену запослења, слободним пословима, пријаве потребе за запошљавањем, као и у непосредној сарадњи са послодавцем, незапосленим и запосленим који тражи промену запослења.

У поступку посредовања агенција за запошљавање узима у обзир услове за рад на одговарајућем послу код послодавца, стручну спрему, занимање, знање и вештине и радне способности лица које тражи запослење.

Министарство може да овласти агенције за запошљавање, које испуњавају прописане услове, за обављање послова посредовања за запошљавање у иностранству.

Посредовање за запошљавање у иностранству и агенције за запошљавање могу да обављају у сарадњи са организацијама за запошљавање одређених држава, у складу са потврђеним и објављеним конвенцијама Међународне организације рада и другим међународним уговорима.

У поступку посредовања у запошљавању у иностранству и агенција за запошљавање (као и Национална служба), је дужна да извештава лице које тражи запослење о условима рада и живота, правима и обавезама на раду у иностранству, као и да пружа помоћ у остваривању права по основу рада за случај незапослености после повратка са рада у иностранству.

3. Професионална оријентација и саветовање о избору занимања

Професионалном оријентацијом, у смислу овог закона, сматра се професионално саветовање, информисање, селекција и класификација ради пружања помоћи незапосленом и другом заинтересованом лицу у избору занимања и запослења.

Саветовањем о избору занимања сматра се пружање помоћи деци, младима, незапосленима и запосленима, појединачно или групно, при избору или промени занимања, односно посла, у образовању, додатном образовању и обуци и професионалној рехабилитацији.

Послове професионалне оријентације и саветовања о избору занимања, под истим условима, поред Националне службе, може да обавља и агенција за запошљавање.

4. Додатно образовање и обука

Додатним образовањем и обуком, у смислу овог закона, сматрају се активности којима се незапосленом и запосленом пружа могућност да према посебним програмима, ради запошљавања, стварања могућности за запошљавање или само-запошљавање, стекне:

- 1) **додатна знања и вештине** за обављање послова у оквиру свог занимања;

2) **стручно оспособљавање**, којим се стичу нова знања и вештине за самосталан рад;

3) **преквалификацију**, којом се обезбеђује промена досадашњег занимања и обезбеђују нова потребна знања и вештине теоријским и практичним оспособљавањем, за рад у истом или нижем степену стручне спреме;

4) **доквалификацију**, којом се стичу нова потребна знања и вештине теоријским и практичним оспособљавањем за рад у вишем степену стручне спреме у оквиру одређене групе занимања;

5) **неопходна знања и вештине за рад на одређеним пословима**;

6) неопходна знања и вештине за руковање средствима рада и средствима заштите на раду.

Додатно образовање и обуку могу да организују Национална служба, агенција за запошљавање или послодавац. Оно може да се организује за потребе послодавца, на његов захтев, или за потребе тржишта рада. У зависности од тога за које потребе се спроводи додатно образовање и обука, прописана је и обавеза носиоца трошкова додатног образовања и обуке.

Наиме, ако се додатно образовање и обука организује на захтев послодавца, трошкове обуке сноси послодавац, било да обуку организује Национална служба или агенција за запошљавање. Међутим, Национална служба може, у складу са својим општим актом, да преузме трошкове организовања додатног образовања и обуке за потребе послодавца из својих средстава.

Трошкове додатног образовања и обуке, које агенција за запошљавање организује за потребе послодавца, сноси послодавац, а ако агенција за запошљавање организује додатно образовање и обуку за потребе тржишта рада, трошкове обуке сноси агенција.

Међутим, када је агенцији за запошљавање, у складу са одредбама члана 32. Закона, поверено да организује додатно образовање и обуку у складу са програмима и мерама активне политике запошљавања, трошкови додатног образовања и обуке финансирају се из средстава обезбеђених за спровођење тих програма.

5. Спровођење програма и мера активне политике запошљавања

Програме активне политике запошљавања, донете за Републику, територијалну аутономију (покрајину) и локалну самоуправу (општину, град), спроводи Национална служба, у складу са чланом 32. став 1. Закона. Према ставу 2. истог члана, програме активне политике запошљавања може да спроводи и агенција за запошљавање, на основу јавног позива за достављање понуде, који расписује Влада, односно надлежни орган територијалне аутономије и локалне самоуправе.

Тиме је улога агенција за запошљавање у спровођењу програма и мера активне политике запошљавања, сведена само на могућност да Влада или надлежни орган територијалне аутономије и локалне самоуправе распише јавни позив за достављање понуде ради поверавања агенцији за запошљавање спровођења одређених мера активне политике запошљавања.

Међутим, анализом одредаба чл. 34. до 56. Закона, којима су прописане мере активне политике запошљавања (1. подстицање новог запошљавања; 2. додатно образовање и обука; 3. samozapošljavanje; 4. пословни центар; 5. клуб за тражење посла; 6. запошљавање ван места пребивалишта; 7. запошљавање и професионална рехабилитација инвалида; 8. запошљавање на јавним радовима), закључује се да је спровођење свих мера активне политике запошљавања, осим организовања додатног образовања и обуке, дато у надлежност Националне службе, које се остварује у складу са Законом и општим актом Националне службе.

Сарадња националне службе и агенција за запошљавање

Сходно одредбама члана 13. Конвенције бр. 181 МОР-а, Законом је (члан 80.) прописано да су Национална служба и агенција за запошљавање дужне да сарађују у интересу незапосленог и послодавца, ради обављања послова запошљавања и спровођења програма и мера активне политике запошљавања. Министарство је дужно да пружа помоћ у остваривању сарадње између Националне службе и агенције за запошљавање, а Национална служба и агенције за запошљавање споразумно доносе кодекс професионалног понашања запослених у Националној служби и агенцији за запошљавање.

Законом су створени нормативни основи за остваривање сарадње између Националне службе и агенција за запошљавање. Међутим, треба сачекати да се у пракси створе услови за оснивање и рад агенција за запошљавање, да прве агенције почну са радом, па се тек након тога може покретати питање доношења кодекса професионалног понашања запослених у овим институцијама. При томе, поставља се и питање да ли ће Национална служба споразумно доносити кодекс професионалног понашања запослених у Националној служби и агенцији за запошљавање, са сваком агенцијом понаособ или са одговарајућом асоцијацијом агенција за запошљавање, што је по нашем мишљењу, требало Законом уредити.

Учешће представника агенција за запошљавање у раду савета за запошљавање

Законом је прописано оснивање републичког, покрајинског и локалног савета за запошљавање, утврђена надлежност и састав савета.

Републички савет за запошљавање оснива Влада Републике Србије, чија је надлежност да Влади даје мишљења и препоруке у вези са:

- 1) садржином Програма активне политике запошљавања;
- 2) организовањем јавних радова и радног ангажовања незапослених у извођењу јавних радова;
- 3) економском, социјалном и демографском политиком и политиком Владе у области запошљавања;
- 4) рад и социјално осигурање;

5) додатним образовањем и обуком.

У Републички савет, поред представника Владе, репрезентативних синдиката, репрезентативних удружења послодаваца на нивоу Републике, представника Националне службе, представника удружења у области од значаја за запошљавање, као и стручњака за област запошљавања, учествују и представници агенција за запошљавање (члан 82. Закона).

На истом принципу, са истим делокругом и истим саставом, прописано је оснивање и савета за запошљавање на покрајинском и локалном нивоу. У покрајинском, односно локалном савету за запошљавање, учествују и представници агенција за запошљавање, основаних на подручју за које се оснива савет за запошљавање.

Послови за које није прописана надлежност агенција за запошљавање

Поред послова из члана 2. Закона, за чије обављање је, поред Националне службе, прописана и надлежност агенција за запошљавање, Законом је прописано и вођење евиденција у области запошљавања, осигурање са случај незапослености, допринос за осигурање за случај незапослености, као и поступак за остваривање права из осигурања. Остваривање ових функција у области запошљавања, као и послова из члана 2. тачка 7) Закона, у искључивој надлежности је Националне службе. Агенције за запошљавање не могу обављати ове послове. Они не спадају у послове запошљавања, који су дефинисани одредбама члана 2. тач. 1. - 6. Закона.

Надзор над радом агенција за запошљавање

Надзор над законитошћу рада и аката, као и стручни надзор над радом агенција за запошљавање, као и над радом Националне службе, врши Министарство, на начин и по поступку који пропише министар надлежан за послове рада и запошљавања.

Законом је предвиђено да Министарство врши надзор над радом агенције за запошљавање најмање једном у две године, да се извештај о извршеном надзору доставља агенцији у року од 15 дана, да је агенција дужна да предузме мере за отклањање утврђених недостатака у року од месец дана од пријема извештаја и о томе обавести Министарство.

Правилником о садржини, начину и поступку вршења стручног надзора над радом Националне службе за запошљавање и агенција за запошљавање („Сл. гласник РС“, бр. 7/2004), ближе се уређује садржина, начин и поступак спровођења стручног надзора над радом, поред Националне службе, и агенција за запошљавање.

Према одредбама овог правилника, стручни надзор обухвата: 1) утврђивање правилности рада и квалитета извршених услуга Националне службе, односно агенције за запошљавање; 2) утврђивање стручне оспособљености запослених у Националној служби, односно агенцији за запошљавање. Стручни надзор врши Комисија за стручни надзор, коју образује министар надлежан за послове рада и запошљавања, од потребног броја стручњака који имају одговарајуће занимање и најмање исти степен стручне спреме, као и запослени у Националној служби и агенцији за запошљавање, над чијим радом се врши надзор.

Казнене одредбе

Законом су прописане новчане казне за оснивача агенције за запошљавање ако учини прекршај, односно обавља послове запошљавања супротно одредбама Закона.

Одредбама члана 153. Закона прописано је да ће се новчаном казном од 100.000 до 200.000 динара казнити за прекршај предузетник који је основао агенцију за запошљавање, а новчаном казном од 200.000 до 400.000 динара правно лице које је основало агенцију за запошљавање, ако:

1) од незапосленог лица наплати накнаду за извршену услугу (члан 10. став 2. Закона);

2) обавља послове запошљавања малолетних лица, као и послове запошљавања на радним местима са повећаним ризиком (члан 75. став 3. Закона);

3) за време штрајка посредује у запошљавању незапослених за рад на пословима учесника штрајка, осим на пословима за које није обезбеђен минимум процеса рада (члан 75. став 4. Закона);

4) обавља послове запошљавања без дозволе Министарства (члан 76. став 1. Закона);

5) обавља послове запошљавања за које није регистрована (члан 76. став 1. Закона).

Поред новчане казне за оснивача агенције за запошљавање, за прекршај из става 1. овог члана, казниће се и одговорно лице у правном лицу (када је правно лице оснивач агенције), новчаном казном од 10.000 до 20.000 динара.

Уместо закључака

Доношењем наведених подзаконских аката (правилника), који су ступили на снагу 31. јануара 2004. године, створени су нормативно-правни услови за оснивање и рад агенција за запошљавање, тако да се може очекивати оснивање и рад првих агенција за запошљавање, у складу са овим законом.

Истичемо, такође, да су према нашој оцени, одредбе Закона којима се уређује оснивање и рад агенција за запошљавање, усаглашени са Конвенцијом 181 МОП-а.

Међутим, када је у питању надлежност агенција, односно послови (услуге) које оне могу да обављају, обухваћени су само послови (услуге) из прве групе услуга из члана 1. став 1-а Конвенције, које се односе на услуге које имају за циљ да доведу у везу понудиоце (послодавце) и потражиоце посла (лица која траже запослење).

Полазећи од тежине проблема у области запошљавања у Србији, оцењује се да је било места да се Законом предвиди и могућност пружања услуга из друге и треће групе услуга из члана 1. став 1-а Конвенције, које се односе на: 2)услуге сталног запошљавања радника (тражиоца запослења) у циљу стављања на располагање трећим лицима физичким или правним (предузеће корисник), која утврђују њихове послове и надзире извршавање, и 3)друге услуге за које је карактеристично истраживање (проучавање) тражиоца запослења, тј. незапослених лица.

Parskeva Mihajlović, L.L.B.
Belgrade

Employment Agencies – The New Intermediaries for Employment

Summary

The Employment and Insurance of Unemployed Act of Serbia (Official Gazette no. 71/2003) provides for that even employment agencies, besides the National Employment Office, can carry on certain tasks within employment (Art. 2, s. 2-6). Either legal or natural persons can found the agencies. Thus, the Act introduces into our legal system for the first time the private employment agencies, in accordance with the ILO Convention no. 181 on the Paid Employment Bureaus. The Act and bylaws of the Labor Ministry regulate the terms of founding and business of the agencies (premises, technical equipment and employees qualifications). Thus, it can be expected the phenomenon of the first employment agencies on the ground of the Act.

Key words: *employment business, employment agencies, national employment office.*